

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Filipa Skřivana ve věci

žalobce: **PLESOLAR s.r.o.**
sídlem Vídeňská 172, Vestec
zastoupen Mgr. Davidem Satke, advokátem
sídlem Na Příkopě 1047/17, Praha

proti
žalované: **Státní energetická inspekce**
sídlem Gorazdova 24, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15.4.2016, č. 902019516, sp. zn. 88/062109313,

takto:

- I. Rozhodnutí Státní energetické inspekce ze dne 15.4.2016, č. 902019516, sp. zn. 88/062109313 a rozhodnutí Státní energetické inspekce, územního inspektorátu pro Jihomoravský kraj a Kraj Vysočina ze dne 11.2.2016, č. 6420031196, **se ruší** a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci se náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou dne 13.5.2016 domáhá zrušení rozhodnutí žalované ze dne 15.4.2016, č. 902019516, sp. zn. 88/062109313, kterým žalovaná prvostupňové rozhodnutí Státní energetické inspekce, územního inspektorátu pro Jihomoravský kraj a Kraj Vysočina (dále jen „územní inspektorát“), ze dne 11.2.2016, č. 6420031196, o uložení pokuty ve výši 1 987 164 Kč za porušení cenových předpisů podle § 16 odst. 1 písm. c) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách (dále jen „zákon o cenách“), a povinnosti uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), ve výroku zčásti změnila tak, že žalobce se správního deliktu dopustil tím, že nedodržel věcné podmínky stanovené cenovým orgánem podle § 5 odst. 5 zákona o cenách pro uplatnění úředně stanovené ceny, upravené v bodě 1.9 cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu (dále jen „ERU“) č. 2/2010 ze dne 8.11.2010, když jako prodávající a držitel licence č. 110912076 na výrobu elektřiny ve své provozovně - fotovoltaické elektrárně Plenkovice (dále jen „FVE Plenkovice“) v období od 1.1.2011 do 31.12.2011 neoprávněně uplatnil a vyúčtoval u provozovatele distribuční soustavy E.ON Distribuce, a.s. úředně stanovenou jednotkovou výkupní cenu ve výši 13 320 Kč/MWh bez DPH na elektřinu příslušející výrobnám uvedeným do provozu od 1.1.2009 do 31.12.2009, ačkoli část této výroby v rozsahu 0,12418 MW nebyla uvedena do provozu ve smyslu bodu 1.10 cenového rozhodnutí ERU č. 8/2008 ze dne 18.11.2008, neboť na tuto část výroby elektřiny nebyla udělena licence na výrobu elektřiny a pro tuto část výroby tak žalobci nevzniklo oprávnění k výkonu licencované činnosti vyrábět elektřinu při uplatnění podpory formou výkupních cen, čímž získal žalobce v období roku 2011 nepřiměřený majetkový prospěch vyčíslený ve výši 1 987 163, 69 Kč s daní z přidané hodnoty a po odvodu daně 26 % ze slunečního záření. Ve zbytku žalovaná odvoláním napadené rozhodnutí územního inspektorátu potvrdila.

I. Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobce podrobnou argumentací dovozuje, že správní orgány provedly výpočet celkového výkonu FVE Plenkovice v rozporu s právními předpisy, když použily metodu prostého vynásobení počtu zjištěných panelů a jejich jmenovitého maximálního výkonu. Podle žalobce měla žalovaná zjišťovat celkový elektrický výkon FVE Plenkovice v místě jejího připojení do elektrizační soustavy ve smyslu § 30a odst. 1 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (dále jen „energetický zákon“). Žalobce v této souvislosti poukazuje na to, že pokud žalovaná uvedla, že znění § 30a odst. 1 energetického zákona bylo v době instalace FVE Plenkovice v roce 2009 jiné, tak tím podle žalobce porušila základní zásady správního trestání, neboť nepřihlédla k příznivější právní úpravě.
3. Žalobce dále namítá, že mu v průběhu správního řízení bylo znemožněno v plném rozsahu uplatnit svá práva, a rovněž mu bylo znemožněno seznámit se s obsahem správního spisu.
4. V doplněních žaloby ze dne 5.9.2018 a 11.10.2018 žalobce prostřednictvím advokáta Mgr. Kořána zdůraznil, že žalovanou nebylo zkoumáno, jaké energetické zařízení bylo předmětem licence; existuje-li nesoulad mezi údajem o celkovém instalovaném výkonu uvedeným v licenci a kontrolou zjištěným součtem jmenovitých štítkových hodnot výkonů FV panelů, neznamená to ještě (bez dalšího), že žalobce provozuje část výroby v rozporu s licenci. Žalobce rovněž poukázal na to, že teprve nabytím účinnosti vyhlášky č. 16/2016 Sb., o podmínkách připojení k elektrizační soustavě (dále jen „vyhláška č. 16/2016

Sb.“), byla vyřešena otázka, jakým způsobem má být určován instalovaný výkon FV elektráren. Žalobce rovněž zpochybnil závěr žalované, že nepřiměřený majetkový prospěch má být tvořen celou výkupní cenou, je nesprávný, neboť výkupní cena elektřiny zahrnovala také tržní (obvyklou) cenu elektřiny a DPH. Žalobce v doplnění žaloby rovněž namítá, že v posuzované věci již uplynula pětiletá objektivní prekluzivní lhůta stanovená zákonem o cenách a jeho odpovědnost za správní delikt tudíž zanikla.

5. Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby zdejší soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Na svém procesním stanovisku setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

II. Shrnutí vyjádření žalované

6. Žalovaná ve svém vyjádření se žalobou nesouhlasí, přičemž setrvává na argumentaci obsažené v odůvodnění napadeného rozhodnutí.
7. Žalovaná dále zdůrazňuje, že pokud jde o výkon FVE Plenkovice, za zásadní je nutno považovat součin jmenovitých výkonů instalovaných panelů a jejich množství (v době kontroly).
8. Pokud jde o námitku prekluze, podle žalované by uběhla pětiletá lhůta od porušení cenových předpisů v roce 2011 dne 31.12.2016, počítáno ode dne připsání fakturované ceny za měsíc prosinec 2011 na účet žalobkyně, a to za poslední dílčí porušení cenových předpisů v rámci pokračujících skutků v kontrolovaném roce 2011. Pokud jde o zahájení správního řízení, to bylo podle žalované zahájeno včas, neboť k němu došlo osm měsíců po provedení kontroly, tedy stále v rámci subjektivní tříleté lhůty ve smyslu § 17 odst. 3 zákona o cenách.
9. Žalovaná navrhla, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Taktéž žalovaná setrvala na svém procesním postoji po celou dobu řízení před zdejším soudem.

III. Průběh řízení před soudem

10. Zdejší soud již o žalobě jednou rozhodl, a to rozsudkem ze dne 18.10.2018, č.j. 62 Af 85/2016-239, kterým žalobu zamítl, nicméně tento rozsudek byl ke kasační stížnosti žalobce zrušen Nejvyšším správním soudem.
11. Nejvyšší správní soud ve svém zrušujícím rozsudku ze dne 23.9.2020, č.j. 10 As 272/2018-188, posuzoval, kdo byl za žalobkyni oprávněn jednat v řízení před krajským soudem, a dospěl k závěru, že krajský soud měl jednat s J. K. a měl se zabývat jeho doplněním žaloby. Současně Nejvyšší správní soud poukázal na to, že v průběhu kasačního řízení se oprávněným zástupcem žalobkyně stal opět D. S. „NSS při jednání provedl důkaz i rozhodnutím společníků společnosti Plesolar ze dne 12. 5. 2020 přijatým mimo valnou hromadu, které mu předložil D. S. M. L. zde sděluje společníkům, že společníci k tomuto dni jednak rozhodli o odvolání všech jednatelů společnosti (ať již existujících, nebo těch, kteří se za jednatele jen vydávají) – J. P., M. D., R. D., P. Š. a M. L. – a jednak jmenovali novým jednatelem společnosti právě M. L. Hlasoval i pan I. S. pro případ, že by jej soud (patrně soud rozhodující o neplatnosti smluv o převodu obchodních podílů) shledal existujícím společníkem. Na výzvu soudu předložil D. S. též plnou moc ze dne 13. 5. 2020, kterou jej jednatel M. L. pověřil, aby jej v plném rozsahu zastupoval ve správním soudnictví. Musel-li soudem ustanovený opatrovník O. T. (a s ním i „jeho“ advokát D. S.) ustoupit faktickému vývoji ve společnosti Plesolar a z něj vzešlým jednatelům J. P. a R. D., musí stejně tak nyní ustoupit tito jednatele a jejich advokát J. K. v důsledku nejnovějšího rozhodnutí společníků ze dne 12. 5. 2020. Ani toto

rozhodnutí se nijak neprojevalo v obchodním rejstříku, přesto však zachycuje aktuální vůli většiny hlasujících společníků (i pokud by tomu tak nebylo, nemůže to NSS přezkoumávat), která převáží nad vůlí společníků zachycenou v notářském zápisu ze dne 2. 11. 2016. Opatrovník O. T. se tím do hry nevrací. Protože však D. S., jež pro řízení původně zmocnil právě opatrovník, předložil i plnou moc udělenou mu novým jednatelem M. L., zastupuje nyní žalobkyni opět D. S.... Jak už NSS vysvětlil výše ... krajský soud pochybil tím, že nejednal s J. K. a nijak se nevyjádřil k jeho doplnění žaloby. NSS proto jeho rozsudek zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V dalším řízení se bude krajský soud zabývat – vedle obsahu původní žaloby – také doplněním žaloby, které učinil J. K. Je přitom potřeba posoudit, nakolik jde o nové žalobní body (které by po uplynutí lhůty k podání žaloby nebyly přípustné) a nakolik jde o přípustné rozvíjení původních žalobních bodů, které by soud měl vzít v potaz při své argumentaci“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23.9.2020, č.j. 10 As 272/2018-188).

12. Zdejší soud tedy posoudil důvodnost žaloby opětovně, vázán ve smyslu § 110 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v jeho rozsudku ze dne 23.9.2020, č.j. 10 As 272/2018-188, a zabýval se tudíž i argumenty vznesenými prostřednictvím advokáta J. K.

IV. Posouzení věci

13. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s.ř.s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
14. Zdejší soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) bez jednání za splnění podmínek podle § 51 odst. 1 s.ř.s.
15. Správní orgány žalobci kladly za vinu, že porušil cenové předpisy týkající se ceny za elektřinu dodávanou do distribuční sítě ze zdroje FVE Plenkovice.
16. Žalobce je oprávněn podnikat v oblasti solární energetiky od 23.12.2009 na základě rozhodnutí ERU o udělení licence č. 110912076 na výrobu elektřiny o celkovém instalovaném výkonu 0,995 MW. Pracovníci územního inspektorátu na základě kontroly ve smyslu zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole (dále jen „zákon o kontrole“), dne 5.6.2014 zjistili, že celkový instalovaný výkon FVE Plenkovice činí 1,12418 MW, což neodpovídá údajům o celkovém instalovaném výkonu na licenci, ani údajům v revizní zprávě ev. č. 27-09, v níž je uveden instalovaný výkon FVE 800 kW. Žalobcem uplatněné množství vyrobené elektřiny formou výkupních cen podle správních orgánů pocházelo ze zdroje výkonu o 0,12418 MW vyššího než výkonu licencovaného, činícího 0,995 MW (protokol o kontrole č. 062109313).
17. Podle správních orgánů tudíž žalobce jako výrobce a prodávající elektřinu nedodržel věcné podmínky stanovené v § 5 odst. 5 zákona o cenách a to tím, že v rozporu s cenovým rozhodnutím Energetického regulačního úřadu (dále „CR ERÚ“) č. 2/2010 ze dne 8. 11. 2010 uplatnil za období od 1. ledna do 31. prosince 2011 podporu na vyrobenou elektřinu ve formě výkupních cen z výroby elektřiny evid. číslo: 1, FVE Plenkovice, kód katastru 674257, obec Kravsko, okres Znojmo i na část vyrobené elektřiny, která byla vyrobena v rozporu s rozhodnutím o udělení licence č. 110912076 na výrobu elektřiny z OZE pro zdroj sluneční o instalovaném výkonu 0,995 MW. Tímto jednáním podle správních orgánů žalobce naplnil skutkovou podstatu správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. c) zákona o cenách. Za porušení cenových předpisů mu proto územní inspektorát dne 11.2.2016 uložil podle § 16 odst. 4 písm. c) zákona o cenách pokutu ve výši 1 987 164 Kč a povinnost

uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč, prvostupňové rozhodnutí bylo potvrzeno napadeným rozhodnutím žalované, které nabylo právní moci dne 18.4.2016.

18. Podle § 16 odst. 1 písm. c) zákona o cenách ve znění do 30.6.2017 se právnická nebo podnikající fyzická osoba jako prodávající dopustí správního deliktu tím, že nedodrží věcné podmínky, pravidla nebo postupy pro stanovení úředních cen, jejich změn a způsobu jejich sjednávání, uplatňování a vyúčtování, stanovené cenovými orgány podle § 5 odst. 5 tohoto zákona.
19. V důsledku kodifikace správního trestání v souvislosti s přijetím zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „přestupkový zákon“), se předmětné protiprávní jednání již označuje jako přestupek. Podle § 16 odst. 1 písm. c) zákona o cenách ve znění od 1.7.2017 se fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba jako prodávající dopustí přestupku tím, že nedodrží věcné podmínky, pravidla nebo postupy pro stanovení úředních cen, jejich změn a způsobu jejich sjednávání, uplatňování a vyúčtování, stanovené cenovými orgány podle § 5 odst. 5 tohoto zákona.
20. S ohledem na skutečnost, že se v posuzované věci jedná o přezkum rozhodnutí správního orgánu vydaného v oblasti správního trestání, je nutné se ve světle změny právní úpravy, která nastala po vydání prvního rozsudku zdejšího soudu v této věci, zabývat z úřední povinnosti otázkou zániku odpovědnosti žalobce za předmětný (původně) správní delikt. Původně na věc dopadala přechodná ustanovení obsažená v § 112 odst. 2 přestupkového zákona, která stanovila, že ustanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Nálezem Ústavního soudu ze dne 4.2.2020, sp. zn. Pl. ÚS 15/19, vyhlášeného pod č. 54/2020 Sb. a ze dne 16.6.2020, sp. zn. Pl. ÚS 4/20, vyhlášeného pod č. 325/2020 Sb., byla tato přechodná ustanovení přestupkového zákona coby protiústavní zrušena.
21. Nejvyšší správní soud konstatoval povinnost soudů ve správním soudnictví v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, kterým bylo rozhodnuto o vině a trestu za správní delikt v situaci, kdy zákon, kterého bylo použito, byl po právní moci správního rozhodnutí změněn nebo zrušen, přihlídnout k zásadě vyjádřené ve větě druhé čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle níž se trestnost činu posoudí a trest ukládá podle právní úpravy, která nabyla účinnosti až poté, kdy byl trestný čin spáchán, je-li to pro pachatele příznivější (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, čj. 5 As 104/2013-46, č. 3528/2017 Sb. NSS). *„Hmotněprávní posouzení věci má odpovídat aktuálnímu právnímu stavu v době rozhodování krajského soudu. Podle Nejvyššího správního soudu je nepřípustné, aby pro trestání správních deliktů a trestných činů platily rozdílné závěry ve vztahu k aplikaci čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod. Je nepochybné, že v trestním řízení před obecnými soudy se princip obsažený v čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod uplatní bezvýjimečně. Pokud by nebylo možné aplikovat tento princip i v řízení před správními soudy při přezkumu rozhodnutí o správním deliktu, došlo by k neodůvodněnému rozdílu v projednávání trestných činů a správních deliktů“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20.4.2017, č.j. 4 As 6/2017-50).

22. Podle § 17 odst. 3 zákona o cenách ve znění do 30.6.2017 zaniká odpovědnost právnické osoby za správní delikt, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 3 let ode dne, kdy se o porušení cenových předpisů cenový kontrolní orgán dozvěděl, nejpozději však do 5 let ode dne, kdy byl spáchán. Dne 1.7.2017 nabyl účinnosti přestupkový zákon, který sjednotil prekluzivní dobu pro všechny přestupky (správní delikty a přestupky dle předchozí právní úpravy). Pravidlo obsažené v § 17 odst. 3 zákona o cenách ve znění do 30.6.2017 bylo zrušeno částí X. zákona č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích, bez náhrady, přičemž od 1.7.2017 neplatí ve vztahu k přestupkům fyzických, právnických a podnikajících fyzických osob zákona o cenách jiná pravidla, pokud jde o promlčecí dobu, než ta, jež jsou obsažena v zákoně o přestupcích, a to ve znění nálezů Ústavního soudu ze dne 4.2.2020, sp. zn. Pl. ÚS 15/19, vyhlášeného pod č. 54/2020 Sb. a ze dne 16.6.2020, sp. zn. Pl. ÚS 4/20, vyhlášeného pod č. 325/2020 Sb.
23. Podle § 30 písm. b) přestupkového zákona činí promlčecí doba 3 roky, jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč (jako je tomu v nyní posuzované věci).
24. Podle § 31 odst. 1 přestupkového zákona počíná promlčecí doba běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku; dnem spáchání přestupku se rozumí den, kdy došlo k ukončení jednání, kterým byl přestupek spáchán. Je-li znakem přestupku účinek, promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy takový účinek nastal.
25. Podle § 31 odst. 2 písm. a) přestupkového zákona počíná promlčecí doba běžet u pokračujícího přestupku dnem následujícím po dni, kdy došlo k poslednímu dílčímu útoku.
26. Podle § 32 odst. 2 přestupkového zákona se promlčecí doba přerušuje a) oznámením o zahájení řízení o přestupku, b) vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným, c) vydáním rozhodnutí o schválení dohody o narovnání; přerušením promlčecí doby počíná promlčecí doba nová.
27. Podle § 32 odst. 3 přestupkového zákona platí, že byla-li promlčecí doba přerušena, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 3 roky od jeho spáchání; jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 5 let od jeho spáchání.
28. Je proto nutné posoudit, zda je pro žalobce příznivější úprava zániku odpovědnosti dle nového přestupkového zákona, či nikoli (nálezy Ústavního soudu ze dne 4.2.2020, sp. zn. Pl. ÚS 15/19, ze dne 16.6.2020, sp. zn. Pl. ÚS 4/20, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15.10.2020, č.j. 7 As 204/2019-44).
29. Ze správního spisu přitom plyne, že prvostupňový orgán se o porušení cenových předpisů dozvěděl provedením kontroly dodržování cenových předpisů ve FVE Plenkovice dne 5.6.2014, přičemž dne 4.2.2015 bylo zahájeno správní řízení (písemnost č.j. 062109313/208/15/062.104/Rb).
30. Pokud byl předmětný delikt spáchán jednáním ukončeným k 31.12.2011, tak podle § 17 odst. 3 zákona o cenách ve znění do 30.6.2017 by uplynula objektivní prekluzivní lhůta 5 let od spáchání deliktu dne 31.12.2016. Pokud napadené rozhodnutí žalované nabylo právní moci dne 18.4.2016, tak bylo vydáno v rámci objektivní prekluzivní lhůty dle § 17 odst. 3 zákona o cenách ve znění do 30.6.2017.

31. Zdejší soud k tomu poznamenává, že v tomto ohledu je argumentace žalované ve vyjádření k doplněním žaloby, že tato pětiletá lhůta limituje pouze možnost správního orgánu nejpozději správní řízení zahájit, nesprávná. K problematice objektivních lhůt ve vztahu k odpovědnosti za správní delikt Nejvyšší správní soud uvedl, že *„Prekluze stejně jako promlčení patří k těm nejobecnějším kategoriím právního řádu. Představuje jeden z klíčových právních následků marného uplynutí času v právu. Jeho smyslem je přispívat k právní jistotě účastníků právních vztahů a předcházet důkazním problémům v řízeních vedených s velkým časovým odstupem od posuzovaných skutkových okolností. Účelem je rovněž i přimět věřitele v soukromém právu a orgány veřejné moci v právu veřejném k včasnému konání. Absence jeho legislativního zakotvení by měla významné ústavněprávní konsekvence (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2009, čj. 1 Afs 15/2009-105, č. 1837/2009 Sb. NSS). Ač by snad bylo možné výše citované ustanovení zákona pouze na základě jeho gramatického vnímání interpretovat dvojím způsobem, je nutné jako správný přijmout ten výklad, dle kterého zákon o silničním provozu objektivní prekluzivní lhůtu deliktu upravuje. Výklad navrhovaný žalobkyní by znamenal, že zákon neupravuje žádný časový limit, do kdy lze o správním deliktu podle silničního zákona rozhodnout. Takový výklad by byl v rozporu s popsányými ústavními zásadami. Nabízí-li se dva možné výklady zákonného ustanovení, ale pouze jeden z nich je v souladu s ústavním pořádkem, orgány aplikující právo musí přijmout ten výklad, který je ústavně konformní (viz např. nálezy Ústavního soudu ze dne 23. 6. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 48/95, N 21/5 SbNU 171). Vykládané ustanovení zákona zní „odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán.“ Uvedené věť je třeba rozumět tak, že odpovědnost za správní delikt zaniká nejpozději po uplynutí 4 let, kdy byl delikt spáchán. Uplynutím 4 let provždy zaniká možnost správního orgánu uložit pachateli trest. I pokud správní orgán již zahájil řízení, po uplynutí 4 let odpovědnost zaniká a správní orgán musí řízení podle § 66 odst. 2 správního řádu zastavit.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31.7.2019, č.j. 9 As 127/2017-44). Uplynutím pěti let ve smyslu § 17 odst. 3 zákona o cenách ve znění do 30.6.2017, by proto provždy zanikla možnost správního orgánu uložit pachateli trest. Spojení „nejpozději do“ pěti let tedy nemíří na nutnost, aby správní orgán do pěti let zahájil řízení, ale na to, že prekluze nastává „nejpozději do“ pěti let od spáchání deliktu.*
32. Pokud jde o subjektivní prekluzivní lhůtu podle § 17 odst. 3 zákona o cenách ve znění do 30.6.2017, tak ta by byla v posuzované věci rovněž dodržena, neboť územní inspektorát se o jednání žalobce dozvěděl při kontrole dne 5.6.2014 a správní řízení zahájil dne 4.2.2015.
33. Pokud jde o právní úpravu obsaženou v zákoně o přestupcích, tak podle § 30 písm. b) tohoto zákona činí promlčecí doba ve vztahu k nyní posuzované věci (k trestnému jednání žalobce) 3 roky. Podle zákona o přestupcích tudíž tato doba uplynula dnem 31.12.2014. Bylo-li řízení o správním deliktu žalobce zahájeno až dne 4.2.2015, došlo k němu podle přestupkového zákona až po uplynutí promlčecí doby. Zákon o přestupcích přitom se skutečností, jež spočívá v provedení kontroly ve smyslu zákona o kontrole (ke které došlo dne 5.6.2014,) nespojuje následek v podobě přerušení promlčení doby.
34. Za této situace je pro žalobce úprava zániku odpovědnosti za správní delikt dle přestupkového zákona příznivější právní úpravou. Došlo-li k tedy k zahájení řízení až dne 4.2.2015, přičemž v mezidobí od 31.12.2011 do 31.12.2014 nenastala žádná další skutečnost podle § 32 přestupkového zákona, která by uvedenou lhůtu přerušovala nebo

stavěla, tak k zániku odpovědnosti za žalobcem spáchaný správní delikt podle přestupkového zákona došlo dne 13.12.2014.

35. Zdejší soud pak ve zbytku zcela odkazuje na své již vyslovené závěry v předchozím rozsudku v této věci ze dne 18.10.2018, č.j. 62 Af 85/2016-239. Správní orgány nepochybily při výpočtu celkového instalovaného výkonu FVE Plenkovice. Podle zdejšího soudu správní orgány srozumitelně zdůvodnily, proč a jakým způsobem spočítaly celkový instalovaný výkon FVE Plenkovice. Žalovaná v napadeném rozhodnutí podrobně vysvětlila, že instalovaný výkon je dán velikostí zdroje, v němž dochází k výrobě elektřiny – jedná se o velikost výkonu uvedeného v licenci, na základě které je zdroj provozován. V případě FVE jsou podle žalované zařízeními, ve kterých dochází k výrobě elektřiny, jednotlivé fotovoltaické panely nebo jejich propojená soustava, v níž dochází k přeměně sluneční energie na elektrickou. Instalovaný výkon FVE je pak dán součinem jednotkových výkonů fotovoltaických panelů a jejich množství. Takto stanovený instalovaný výkon FVE je výkonem zdroje a jeho hodnota je uvedena v licenci vydané ERU na základě žádosti o udělení licence pro podnikání v energetických odvětvích. Žalovaná taktéž zdůraznila, že za výkon obnovitelného zdroje energie je v případě FVE nutno považovat součin jmenovitých výkonů instalovaných fotovoltaických panelů a jejich množství. Další zařízení, instalovaná ve FVE, jako např. měniče, kabeláž, zvyšovací transformátory, v nichž nedochází k výrobě elektřiny, slouží pouze k vyvedení výkonu do elektrizační soustavy a při stanovení instalovaného výkonu se podle žalované neberou v potaz. Žalovaná zdůraznila, že její ustálený názor, vycházející z fyzikální podstaty výroby elektřiny ze slunečního záření, se rozchází s tvrzeními žalobce, neboť tato tvrzení nejsou v souladu s fyzikálními principy výroby elektřiny. Z podmínek udělené licence jednoznačně plyne, že žalobce byl oprávněn vyrábět a dodávat do distribuční sítě za ceny garantované cenovým rozhodnutím pro rok 2010 energii ze zdroje splňujícího technické parametry ve smyslu energetického zákona o celkovém instalovaném výkonu 0,995 MW. Žalobce také nezpochybnil zjištěný počet fotovoltaických panelů ve FVE Plenkovice a jejich výkon. Jeho žalobní argumentace tak stojí pouze na jeho názoru, jak by se podle něj měl výkon FVE počítat. S tímto názorem však zdejší soud nesouhlasí.
36. Tvrdí-li žalobce s odkazem na § 30a odst. 1 energetického zákona, že při kontrole měl být zjišťován celkový elektrický výkon FVE v místě připojení do elektrizační soustavy, tak nic takového z tohoto ustanovení energetického zákona neplyne. Byť citované ustanovení bylo do energetického zákona vloženo až zákonem č. 211/2011 Sb., kterým se měnil energetický zákon, zdejší soud má ve shodě se žalovanou za to, že definice obsažená ve větě druhé citovaného ustanovení plně odpovídá postupu výpočtu provedeného pracovníky územního inspektorátu. Za instalované výkony výrobních jednotek nelze v případě FVE považovat nic jiného než instalované výkony fotovoltaických panelů, neboť v daném případě se (podle licence) jednalo o zařízení na výrobu energie přeměnou slunečního záření na elektrickou energii. V případě takového zařízení je podstatný celkový instalovaný výkon zařízení, který je tvořen součtem hodnot instalovaných výkonů výrobních jednotek, tedy fotovoltaických panelů.
37. Je zcela logické, že se v průběhu provozu FVE na základě řady faktorů může celkový výkon v průběhu času měnit, tedy může se i razantně snížit (např. v důsledku snížení slunečního svitu v zimě, poruchy fotovoltaických panelů apod.). Tím spíše by měření aktuálního celkového výkonu včetně ztrát v místě připojení FVE do distribuční soustavy při kontrole postrádalo smyslu. Podstatným však je, že pouze elektrická energie ze zařízení splňujícího podmínky licence – tudíž i maximální povolený celkový instalovaný výkon

zařízení – může být podporována z veřejných prostředků dle platných cenových rozhodnutí. Žalobce tedy prodával elektrickou energii v rozporu s podmínkami plynoucími z udělené licence. Počet fotovoltaických panelů a jejich maximální výkonem deklarovaný instalovaný výkon totiž ve svém součinu dává po prokázání splnění dalších podmínek ve smyslu energetického zákona celkový instalovaný výkon povolovaného zdroje. „...licence k výrobě elektřiny ztělesňuje souhlas státu s tím, aby její držitel podnikal v energetickém odvětví. Licenci lze přirovnat k živnostenskému oprávnění (což plyne i z důvodové zprávy k energetickému zákonu); právo uvést energetické zařízení do provozu a provozovat je za účelem výroby elektřiny rozhodnutí o udělení licence nezakládá. Zájem státu i společnosti na tom, aby držitel licence splnil veškeré zákonné předpoklady pro její získání, pramení zejména z toho, že jej licence opravňuje k poskytování služby veřejného zájmu, s níž je nadto spojena řada bezpečnostních rizik (ohrožení zdraví a života osob, životního prostředí, majetku). S licencí k výrobě elektřiny ze slunečního záření jakožto obnovitelného zdroje energie se kromě práva podnikat v energetice navíc pojí právo na podporu výroby [viz zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), účinný v rozhodné době].“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30.3.2017, č.j. 2 As 313/2015-492).

38. Žalovaná proto dospěla ke správnému závěru, že žalobce jako prodávající a držitel licence č. 110912076 ve své FVE v kontrolovaném období roku 2011 neoprávněně uplatnil a vyúčtoval výkupní cenu elektřiny i na její část, jež nebyla vyrobena ve zdroji uvedeném do provozu v souladu s podmínkami cenových rozhodnutí. S právě uvedeným ostatně korespondují i závěry rozsudků Městského soudu v Praze ze dne 25.5.2017, č.j. 11 A 121/2015-47, a Nejvyššího správního soudu ze dne 7.9.2017, č.j. 4 As 137/2017-41. Z nich vyplývá, že instalovaný výkon výroby elektřiny je v případě fotovoltaické elektrárny určen jako součet instalovaných výkonů jednotlivých výrobních jednotek, tj. solárních panelů, z nichž se elektrárna skládá. To odpovídá pohledu zdejšího soudu v nyní posuzované věci.
39. Výše uvedené závěry dávají rovněž dostatečnou odpověď na argumenty žalobce rozhojnené v doplněních žaloby prostřednictvím J. K. Pokud jde o návrhy na dokazování ke skutkovým otázkám, tak v daném případě byla sporná pouze otázka právní, kterou byla správnost postupu určení celkového instalovaného výkonu ve smyslu energetického zákona a cenových rozhodnutí ERU, kdy podstatným skutkovým podkladem k posouzení této otázky je obsah licence a kontrolní zjištění o počtu panelů a jejich výkonu. Pokud jde o počet a výkon instalovaných panelů zjištěných ke dni kontroly, to žalobce nezpochybňuje. Pro posouzení této otázky nebylo třeba provádět dokazování za účelem posouzení, zda byla žalobci Energetickým regulačním úřadem udělena licence č. 110912076 v souladu se zákonem, proč se podklady pro licenční řízení a obsah licence liší od skutkového stavu zjištěného inspektory žalované, a zda bylo licenční řízení případně zatíženo nezákonností (a s tím souvisejících otázek týkajících se předkládání dokladů žadatelem o licenci a správnosti revizní zprávy). Z vyjádření účastníků řízení plyne, že rozhodnutí o udělení licence nebylo napadeno žádným řádným či mimořádným oprávněným prostředkem, a je tudíž v právní moci. Žalovaná nepochybila, pokud z obsahu licence coby veřejné listiny nadané presumpcí správnosti vycházela. Pokud jde o odkaz žalobce na vyhlášku č. 16/2016 Sb., ta se týká tzv. rezervovaného výkonu, a nikoli tzv. instalovaného výkonu, který představuje výkon zdroje a jehož hodnota je uvedena v licenci, a který je ve smyslu energetického zákona a prováděcích předpisů určující v souvislosti s oprávněním podnikat v licencovaném odvětví. Jak správně zdůraznila žalovaná, tzv. rezervovaný

výkon představuje hodnotu výkonu elektřiny sjednanou s provozovatelem distribuční soustavy odpovídající velikosti rezervovaného příkonu v předávacím místě výroby, přičemž pro distributora není rozhodující, jaká je velikost instalovaného zdroje; z hlediska licenčního řízení je však určující. V tomto ohledu žalovaná zcela správně poukázala na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7.9.2017, č.j. 4 As 137/2017-41, který se týkal skutkově obdobné věci, z něhož vycházel i zdejší soud. Podle Nejvyššího správního soudu je pojem celkového instalovaného výkonu spjat s licencí na výrobu elektřiny, přičemž součet výkonu instalovaných panelů je jednoznačná, neměnná a snadno zjiitelná veličina na rozdíl od skutečného činného výkonu výroby elektřiny, který se v průběhu času mění (kolísá), neboť závisí i na konkrétních fyzikálních okolnostech, což z něj činí naprosto nevhodné kritérium při hodnocení výkonu výroby elektřiny při udělování licence. Energetický zákon výslovně ukládá držiteli licence neprodleně oznámit změny podmínek pro udělení licence a požádat o změnu rozhodnutí o udělení licence a opravňuje zahájit výkon licencované činnosti v případě změny technických parametrů stávajících provozoven (kterou je zcela nepochybně přidání většího množství solárních panelů – výrobních jednotek) až dnem právní moci rozhodnutí o změně licence. S ohledem na výše uvedené je podle Nejvyššího správního soudu zřejmé, že je třeba vycházet z instalovaného výkonu výroby elektřiny stanoveného v licenci podle součtu výkonu jednotlivých solárních panelů. Zdejší soud neshledal přesvědčení žalobce, otázka určování instalovaného výkonu byla v době rozhodování správních orgánů nejasná.

40. Namítal-li dále žalobce nedostatečné vypořádání odvolacích námitek poukazujících na procesní pochybení prvostupňového orgánu, tak to je podle zdejšího soudu v napadeném rozhodnutí provedeno zcela dostatečně, stejně jako se žalovaná dostatečně a správně vypořádala s námitkou podjatosti. Zdejší soud neshledal, že by v řízení před prvostupňovým orgánem a žalovanou došlo k jakémukoli zkrácení žalobce na jeho procesních právech.
41. Pokud se jedná o tu argumentaci uplatněnou J. K., týkající se nesprávného vyčíslení výše neoprávněného majetkového prospěchu (včetně nesprávného zahrnutí DPH do jeho vyčíslení), tak ta byla poprvé uplatněna až v doplnění žaloby ze dne 5.9.2018. Jedná se tudíž o argumentaci opožděnou, uplatněnou po lhůtě pro uplatnění či rozšíření žalobních bodů, která činí ve smyslu § 71 odst. 2 ve spojení s § 72 odst. 1 s.ř.s. dva měsíce od oznámení (doručení) písemného vyhotovení napadeného rozhodnutí žalovaného žalobci; zdejší soud se jí tudíž nezabýval.
42. Zdejší soud uzavírá, že bez ohledu na výše uvedené zánik odpovědnosti žalobce za předmětný správní delikt představuje takovou okolnost, která nemohla vést zdejší soud k jinému postupu, než že napadené i prvostupňové rozhodnutí zrušil, byť správní rozhodnutí obou stupňů byla vydána v souladu s tehdejší právní úpravou, jak bylo výše shrnuto a jak již bylo posouzeno zdejším soudem v předchozím rozsudku v této věci ze dne 18.10.2018, č.j. 62 Af 85/2016-239.
43. Proto zdejší soud napadené rozhodnutí žalované i rozhodnutí prvostupňové podle § 78 odst. 1 ve spojení s § 78 odst. 3 s.ř.s. zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). V něm jsou správní orgány vázány právním názorem zdejšího soudu vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

V. Náklady řízení

44. O nákladech účastníků řízení před zdejší i kasačním soudem zdejší soud rozhodl jediným výrokem a to podle § 60 odst. 7 s.ř.s. (ve spojení s § 110 odst. 3 s.ř.s.), podle něhož, jsou-li pro to důvody zvláštního zřetele hodné, může soud výjimečně rozhodnout, že se náhrada nákladů účastníkům nebo státu zcela nebo zčásti nepřiznává.
45. V nyní posuzované věci právě taková situace nastala. Žalovaná ve věci nebyla úspěšná, proto právo na náhradu nákladů řízení nemá, a měla by povinnost nahradit procesně úspěšnému žalobci náklady řízení. Je však třeba zohlednit, že v době, kdy o věci rozhodoval prvostupňový orgán a následně žalovaná, k zániku odpovědnosti za správní delikt žalobce nedošlo. Nová právní úprava, kterou byl povinen zdejší soud zohlednit, nabyla účinnosti až v řízení před zdejší soudem. Správní orgány se tak ničeho nezákonného nedopustily, jestliže věc posuzovaly podle tehdy účinného znění zákona o cenách. Nejvyšším správním soudem bylo v této souvislosti judikováno, že důvody hodné zvláštního zřetele pro nepřiznání náhrady nákladů řízení dle § 60 odst. 7 s.ř.s. jsou zpravidla dány i tehdy, pokud jediným důvodem pro zrušení napadených rozhodnutí je zánik odpovědnosti žalobce za přestupek (správní delikt) z důvodu přijetí pozdější příznivější právní úpravy, která nabyla účinnosti až po právní moci rozhodnutí správního orgánu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13.10.2020, č.j. 8 As 196/2018-47). S ohledem na uvedené zdejší soud rozhodl, že žalobci se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 11. března 2021

Petr Šebek v.r.
předseda senátu